



جمهوری اسلامی ایران  
ریاست جمهوری



سازمان ملی استاندارد ایران

### دستورالعمل تخصصی

نحوه انتخاب، حدود اختیارات و میزان حق الزحمه کارشناس رسمی استاندارد  
(موضوع ماده ۲۱ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد)

شماره مدرک: ۱۰۰/۳۰۰/د

تاریخ تصویب اولیه: ۱۴۰۰/۰۳/۳۱

تاریخ تجدید نظر: ۱۴۰۴/۰۶/۳۱

تاریخ بازنگری: -

شماره تجدیدنظر: ۱

شماره بازنگری: ۰

«این دستورالعمل تخصصی مصوب جلسه ۱۱۸ شورای عالی استاندارد، در راستای اجرایی شدن  
ماده ۲۱ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد می باشد.»

کاربرد درون-برون سازمانی

کاربرد درون سازمانی

**دستور العمل تخصصی**

شماره تجدیدنظر: ۱

تاریخ تجدیدنظر: ۱۴۰۴/۰۶/۳۱

عنوان: نحوه انتخاب، حدود اختیارات و میزان حق الزحمه کارشناس رسمی استاندارد  
(موضوع ماده ۲۱ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد)

**فهرست مندرجات**

- ماده ۱- واژه‌ها و اصطلاحات..... ۲
- ماده ۲- امور قابل واگذاری سازمان..... ۳
- ماده ۳- شرایط احراز، نحوه انتخاب، صدور و تمدید پروانه کارشناسی رسمی استاندارد..... ۳
- ماده ۴- حدود اختیارات و ارجاع کار..... ۶
- ماده ۵- حق الزحمه کارشناسی..... ۶
- ماده ۶- نظارت و پایش عملکرد کارشناس رسمی استاندارد..... ۶
- ماده ۷- تصویب و ابلاغ..... ۶

**دستور العمل تخصصی**

تاریخ تجدیدنظر: ۱۴۰۴/۰۶/۳۱

شماره تجدیدنظر: ۱

عنوان: نحوه انتخاب، حدود اختیارات و میزان حق الزحمه کارشناس رسمی استاندارد  
(موضوع ماده ۲۱ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد)

این دستورالعمل تخصصی برای تعیین نحوه انتخاب، حدود اختیارات و میزان حق الزحمه اشخاص حقیقی، حقوقی و تشکل‌های تخصصی ذی صلاح (کارشناس رسمی استاندارد) به منظور واگذاری وظایف (تصدی گری) سازمان ملی استاندارد ایران به این اشخاص، مطابق با ماده ۲۱ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد مصوب ۱۳۹۶ تدوین شده و در یکصد و هجدهمین اجلاس هیئت مدیره شورای عالی استاندارد مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۳۱ به تصویب رسیده است.

**ماده ۱- واژه‌ها و اصطلاحات**

در این دستورالعمل واژه‌ها و اصطلاحات با تعاریف زیر کاربرد دارد:

**الف- قانون**

قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد ایران، مصوب ۱۳۹۶ مجلس شورای اسلامی.

**ب- سازمان**

سازمان ملی استاندارد ایران.

**پ- تشکل تخصصی**

نهادی متشکل از افراد فعال در یک حوزه تخصصی خاص با شخصیت حقوقی هستند که به صورت تشکل‌های صنفی، علمی و صنعتی و دارای ساختار مشخص، طبق اساسنامه مصوب خود در سطح ملی یا استانی با فرایندهای مشخص فعالیت دارند و دارای مجوز قانونی از مراجع ذیصلاح می‌باشند.

**ت- ارزیابی انطباق**

بررسی و ارزیابی اثبات الزامات استاندارد مواد اولیه، فرایند، سامانه، محصول، خدمات، شخص یا نهاد.

**ث- کارشناس رسمی استاندارد**

شخص حقیقی، حقوقی ذیصلاح و یا تشکل تخصصی، که شایستگی وی برای انجام وظایف مشخص در ارتباط با فعالیت‌های موضوع ماده ۶ قانون، توسط سازمان تایید می‌شود و صلاحیت لازم برای دریافت پروانه کارشناس رسمی از سازمان را دارا می‌باشد.

**ج- پروانه**

سندی است که به استناد آن به یک شخص ذیصلاح، اجازه داده می‌شود تا در رشته کارشناسی تعیین شده، فعالیت‌های قابل واگذاری سازمان را انجام دهد.

**دستور العمل تخصصی**

تاریخ تجدیدنظر: ۱۴۰۴/۰۶/۳۱

شماره تجدیدنظر: ۱

**عنوان: نحوه انتخاب، حدود اختیارات و میزان حق الزحمه کارشناس رسمی استاندارد  
(موضوع ماده ۲۱ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد)**

**ج- امانتداری و وثاقت**

راستگویی، امین و مورد اطمینان بودن در رشته تخصصی و حرفه مرتبط با وظایف شغلی.

**ح- کمیته تصمیم‌گیری**

کمیته‌ای که وظیفه اتخاذ تصمیمات مرتبط با انتخاب کارشناسان رسمی استاندارد، صدور پروانه و تمدید یا پایان اعتبار آن را به صورت دائم یا موقت بر عهده دارد. این کمیته حسب مورد، در سطح استان یا ستاد تشکیل می‌شود. جزئیات شرح وظایف و اعضای این کمیته در روش اجرایی ذیل این دستورالعمل تعیین می‌شود که پس از تصویب ریاست سازمان ابلاغ می‌گردد.

**خ- صدور اولیه**

صدور پروانه کارشناس رسمی استاندارد برای اولین بار، پس از احراز شرایط توسط فرد متقاضی مطابق با ضوابط مندرج در این دستورالعمل تخصصی.

**ماده ۲- امور قابل واگذاری سازمان**

مطابق قانون امور قابل واگذاری به کارشناس رسمی استاندارد، شامل امور تصدی‌گری سازمان در چهار زمینه اندازه‌شناسی، استانداردسازی، ارزیابی انطباق و تایید صلاحیت می‌باشد. فهرست امور تصدی‌گری سازمان در این چهار زمینه توسط سازمان تدوین، ابلاغ و در صورت نیاز بازنگری می‌شود.

جزئیات نحوه واگذاری کار به کارشناسان رسمی استاندارد در روش اجرایی ذیل این دستورالعمل تعیین می‌شود که پس از تصویب ریاست سازمان ابلاغ می‌گردد.

**ماده ۳- شرایط احراز، نحوه انتخاب، صدور و تمدید پروانه کارشناسی رسمی استاندارد**

**الف- اشخاص حقیقی**

**الف-۱- شرایط احراز**

**الف-۱-۱- دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته مرتبط مطابق با جدول مقررات رشته‌های تخصصی که توسط دفاتر تخصصی سازمان تهیه و بروزرسانی می‌شود؛**

**دستور العمل تخصصی**

شماره تجدیدنظر: ۱

تاریخ تجدیدنظر: ۱۴۰۴/۰۶/۳۱

**عنوان: نحوه انتخاب، حدود اختیارات و میزان حق الزحمه کارشناس رسمی استاندارد  
(موضوع ماده ۲۱ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد)**

**الف-۱-۲-** دارابودن تجربه کاری مرتبط و مؤثر براساس زمینه فعالیت مورد درخواست در چهار حوزه اندازه شناسی، استانداردسازی، ارزیابی انطباق و تأیید صلاحیت؛

**الف-۱-۳-** عدم سوء پیشینه کیفری؛

**الف-۱-۴-** دارا بودن شرایط استقلال و عدم وجود تعارض منافع؛

**الف-۱-۵-** دارا بودن شرایط امانت و وثاقت.

**الف-۲- نحوه انتخاب**

**الف-۲-۱-** انتخاب افراد واجد شرایط می تواند حسب مورد با روش‌های زیر انجام شود:

- آزمون کتبی؛
- مصاحبه تخصصی؛
- بررسی سوابق کاری.

**الف-۲-۲-** در مرحله **صدور اولیه** پروانه، شرکت در آزمون تخصصی برای تمامی متقاضیان دریافت پروانه، الزامی است.

**الف-۲-۳-** پس از قبولی در آزمون، در صورت اخذ سایر شرایط، به تشخیص کمیته تصمیم‌گیری نسبت به برگزاری مصاحبه تخصصی اقدام می‌شود.

**الف-۲-۴-** نحوه برگزاری آزمون، انجام مصاحبه تخصصی و شرایط مربوط به سوابق کاری مطابق با جزئیات مندرج در روش اجرایی ذیل این دستورالعمل است.

**ب- اشخاص حقوقی**

**ب-۱- شرایط احراز**

**ب-۱-۱-** در مورد زمینه‌های فعالیت ارزیابی انطباق، اندازه شناسی و تأیید صلاحیت: دارابودن گواهینامه تأیید صلاحیت معتبر از مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران در گرایش تخصصی مورد تقاضا؛

## دستور العمل تخصصی

تاریخ تجدیدنظر: ۱۴۰۴/۰۶/۳۱

شماره تجدیدنظر: ۱

عنوان: نحوه انتخاب، حدود اختیارات و میزان حق الزحمه کارشناس رسمی استاندارد  
(موضوع ماده ۲۱ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد)

ب-۱-۲- در مورد زمینه فعالیت استانداردسازی: اشخاص حقوقی و تشکل‌های تخصصی دارای مجوز از مراجع ذیصلاح قانونی، باسوابق کاری مرتبط، نیروی انسانی متخصص (حداقل یک کارشناس رسمی استاندارد حقیقی در زمینه یا گرایش تخصصی مرتبط)، مرتبط بودن موضوع اساسنامه با فعالیت مورد نظر؛

ب-۱-۳- عدم وجود سوء پیشینه کیفری؛

ب-۱-۴- عدم وجود تعارض منافع

ب-۱-۵- دارا بودن شرایط امانت و وثاقت.

## ب-۲- نحوه انتخاب

اشخاص حقوقی دارای شرایط احراز، مدارک مرتبط را به ادارات کل استانی تحویل داده، پس از تأیید توسط اداره کل در کمیسیون طرح و با کسب اطمینان از عدم وجود تعارض منافع در مورد صدور پروانه تصمیم‌گیری می‌شود.

## ج- صدور پروانه

در مرحله صدور اولیه، پروانه کارشناسی اشخاص حقیقی و حقوقی، پس از تأیید در کمیته تصمیم‌گیری با مدت زمان اعتبار ۳ سال صادر می‌شود. بر اساس عملکرد کارشناس رسمی استاندارد در طول مدت اعتبار پروانه، با توجه به شرح جزئیات مندرج در روش اجرایی ذیل این دستورالعمل، کمیته تصمیم‌گیری در خصوص تمدید پروانه شخص متقاضی، تصمیم‌گیری می‌نماید.

## چ- سلب صلاحیت

در صورت زایل شدن هر یک از شرایط صدور پروانه کارشناس رسمی استاندارد، برابر با دستورالعمل تخصصی ماده ۴۹ قانون، مصوب شورای عالی استاندارد و با توجه به نوع تخلف صورت گرفته، حسب تصمیم اتخاذ شده در کمیته تصمیم‌گیری به شرح یکی از موارد زیر اقدام می‌شود:

- تذکر به کارشناس رسمی استاندارد،

- اخطار به کارشناسی رسمی استاندارد،

- تعلیق پروانه،

**دستور العمل تخصصی**

تاریخ تجدیدنظر: ۱۴۰۴/۰۶/۳۱

شماره تجدیدنظر: ۱

عنوان: نحوه انتخاب، حدود اختیارات و میزان حق الزحمه کارشناس رسمی استاندارد  
(موضوع ماده ۲۱ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد)

- ابطال پروانه.

شرح جزئیات مربوط به تخلفات و نحوه برخورد با آن در روش اجرایی ذیل این دستورالعمل تعیین می‌شود.

**ماده ۴- حدود اختیارات و ارجاع کار**

سازمان می‌تواند حسب مورد برای انجام وظایف خود، از کارشناسان رسمی استاندارد و با رعایت حدود اختیارات مندرج در پروانه استفاده نماید. به‌کارگیری و ارجاع کار به کارشناس رسمی استاندارد براساس "محور فعالیت" و "رشته تخصصی" مندرج در پروانه، باید براساس بند ۳ ماده ۳۵ قانون و مطابق با روش اجرایی ذیل این دستورالعمل انجام شود که پس از تصویب ریاست سازمان ابلاغ می‌گردد.

یادآوری: به‌کارگیری کارشناسان رسمی استاندارد، بر اساس نیاز سازمان به استفاده از خدمات آن‌ها می‌باشد.

**ماده ۵- حق الزحمه کارشناسی**

حق الزحمه خدمات کارشناسی بر اساس ماده ۷ آیین‌نامه اجرایی تعیین، و طبقه‌بندی شده و سپس محاسبه کارمزد خدماتی سازمان ملی استاندارد ایران، مصوب شورای عالی استاندارد، تعیین و با رعایت سایر قوانین مرتبط پرداخت می‌شود.

**ماده ۶- نظارت و پایش عملکرد کارشناس رسمی استاندارد**

نظارت بر عملکرد و پایش فعالیت‌های کارشناسان رسمی استاندارد برابر گزارش‌های مردمی، نهادهای نظارتی، ادارات کل استانی، معاونت‌های تخصصی ذی‌ربط در سازمان، مرکز ملی تایید صلاحیت ایران، مرکز اندازه‌شناسی، اوزان و مقیاس‌ها و پژوهشگاه استاندارد، مطابق با دستورالعمل تخصصی ماده ۴۹ قانون و سایر مقررات مرتبط انجام می‌شود.

**ماده ۷- تصویب و ابلاغ**

این دستورالعمل مطابق ماده ۲۱ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد مصوب ۱۳۹۶ تدوین و در یکصد و هجدهمین اجلاس هیئت شورای عالی استاندارد در تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۳۱ به تصویب رسید که جایگزین دستورالعمل مصوب یک صد و چهاردهمین اجلاس هیئت مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۳۱ شورای عالی استاندارد می‌شود و از تاریخ تصویب لازم الاجرا خواهد بود.

دستور العمل تخصصی

تاریخ تجدیدنظر: ۱۴۰۴/۰۶/۳۱

شماره تجدیدنظر: ۱

عنوان: نحوه انتخاب، حدود اختیارات و میزان حق الزحمه کارشناس رسمی استاندارد  
(موضوع ماده ۲۱ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد)

پیوست ۱

سوگند نامه

دستور العمل تخصصی

تاریخ تجدیدنظر: ۱۴۰۴/۰۶/۳۱

شماره تجدیدنظر: ۱

عنوان: نحوه انتخاب، حدود اختیارات و میزان حق الزحمه کارشناس رسمی استاندارد  
(موضوع ماده ۲۱ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد)

سوگندنامه

بسم الله الرحمن الرحيم

"در پیشگاه ذات اقدس باری تعالی سوگند یاد می‌کنم تا در کلیه امور کارشناسی محوله، که در راستای شرح وظایف سازمان ملی استاندارد ایران و بر اساس پروانه کارشناس رسمی استاندارد اعطا شده به من/ به این شرکت/ به این تشکل تخصصی واگذار می‌شود، خداوند متعال را حاضر و ناظر دانسته و نظر خود را نسبت به موضوع کارشناسی به راستی و درستی اظهار نمایم و هیچ چیز را مکتوم ندارم و از پیروی اغراض شخصی خود در آن اجتناب کرده و ضمن رعایت شروط وثاقت و امانت، و جانب عدالت و استقلال، در همه حال خداوند متعال را ناظر و شاهد اعمال خود بدانم."

نام و نام خانوادگی:

تاریخ:

امضاء:

